

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

Роман Іванович Янчій
(до 80-річчя з дня народження)

22 липня 2023 р. виповнилося 80 років з дня народження і 50 років наукової і педагогічної діяльності доктора біологічних наук, професора, завідувача відділу імунофізіології Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України Романа Івановича Янчія.

Трудову діяльність Роман Іванович розпочав у 1962 р. ветеринарним санітаром Чортківської райветлікарні на Тернопільщині. В 1963 р. закінчив Бучацький зооветеринарний технікум. У 1964–1967 рр. проходив військову службу, опісля у 1972 р. закінчив біологічний факультет Чернівецького державного університету ім. Юрія Федьковича, де будучи студентом 4-го курсу, опублікував у журналі «Реферативна інформація» Національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка свою

першу наукову роботу «Характеристика поверхнево-активних речовин кровозамінних розчинів» під керівництвом професора Я.В. Ганіткевича.

Подальша наукова діяльність Р.І. Янчія пов'язана з Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України: він пройшов шлях від стажиста-дослідника, аспіранта, молодшого, старшого та провідного наукового співробітника до завідувача відділу імунофізіології. У 1980 р. захистив кандидатську дисертацію, науковим керівником був д.м.н., проф. М.В. Ільчевич, а в 2001 р. – докторську дисертацію, науковий консультант – д.б.н. І.М. Алексєєва.

Р.І. Янчій був піонером у використанні електрофізіологічних методичних підходів для з'ясування клітинно-молекулярних механізмів дії антикардіальних антитіл на організм. Виконані наукові праці сприяли визнанню цих підходів і отриманню нових результатів з механізму дії антитіл та дали можливість Р.І. Янчію на запрошення Б. Янковича (Югославія) в 1989 р. працювати в його лабораторії з електрофізіологічних досліджень впливу антитіл на процеси збудження в нервових клітинах. Основні напрямки його багатогранної наукової діяльності пов'язані з вивченням молекулярно-генетичних механізмів дії специфічних імунних чинників на організм людини і тварин, що є продовженням досліджень, закладених академіком О.О. Богомольцем – про реактивуючий і патогенетичний вплив антитіл.

Він є автором двох препаратів для лікування безпліддя гормонального генезу в жінок і розладів статевої функції у чоловіків. З 2011 р. Роман Іванович очолює відділ імунофізіології. Нині основною метою досліджень відділу є вивчення молекулярно-генетичних та імунопатологічних механізмів функціональних порушень жіночої репродуктивної системи.

Чимало сил і енергії віддає Р.І. Янчій

педагогічній роботі та підготовці наукових кадрів. Багато років він працює професором кафедри фізичної та біомедичної електроніки Національного технічного університету України «КПІ» імені Ігоря Сікорського (нині це кафедра електронної інженерії), де розробив програмні матеріали і читає лекції з основ фізіології, біомедицини, молекулярної біології. Ним підготовлено 15 бакалаврів і 12 магістрів. Доречно відзначити, що Р.І. Янчій є одним із перших викладачів природничого факультету при відновленні навчального закладу Києво-Могилянська академія та кафедр біофізики та фізіології медичного інституту Асоціації народної медицини. Р.І. Янчій – член редакційних рад 4 журналів медико-біологічного профілю та 2 спеціалізованих рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій, лауреат премії О.О. Богомольця НАН України, нагороджений почесною

грамотою Президії НАН України, йому присвоєно звання «Кращий винахідник НАН України» та звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Одна з найбільших заслуг Р.І. Янчія – його постійна увага і піклування про молодь. Серед його учнів 5 кандидатів та 3 доктори наук. Р.І. Янчій є автором і співавтором 25 монографій, 290 наукових праць, 4 методичних рекомендацій, 7 авторських свідоцтв і патентів України. В особі Романа Івановича поєднані прекрасні організаторські здібності, людська доброта, наукова інтуїція і творчий пошук, висока професійна вимогливість до себе та колег. Свій ювілей Роман Іванович зустрічає в розквіті творчих сил, життєвої енергії і наукових задумів.

Співробітники Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України щиросердно вітають ювіляра, бажають йому доброго здоров'я, щастя, творчих задумів і злетів.